

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 401/2015-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. augusta 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Holičom, advokátska kancelária, Lužická 7, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 51/99 v období po právoplatnosti nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 328/2010-37 z 30. septembra 2010 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 546/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED]
o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. mája 2014 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 51/99 v období po právoplatnosti nálezú ústavného súdu č. k. II. ÚS 328/2010-37 z 30. septembra 2010 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 546/2012.

Z predloženej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je od 28. júna 1995 v pozícii žalobcu účastníkom konania vedeného pred okresným súdom, ktorého predmetom bolo spočiatku určenie neúčinnosti rozhodnutia o registrácii spoločenskej zmluvy, neskôr určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a napokon znovu určenie neplatnosti rozhodnutia o registrácii zmeny spoločenskej zmluvy spolu s určením neplatnosti prevodov vlastníckeho práva ku konkretizovaným nehnuteľnostiam.

Ústavný súd nálezom č. k. II. ÚS 328/2010-37 z 30. septembra 2010 vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy i jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 10 C 51/99, prikázal okresnému súdu konať v predmetnej veci bez zbytočných prieťahov a priznal

sťažovateľovi finančné zadosťučinenie v sume 6 500 €, ako aj náhradu trov konania. Uvedený nález ústavného súdu nadobudol právoplatnosť 18. októbra 2010.

Sťažovateľ v sťažnosti rekapituluje priebeh konania pred okresným súdom po právoplatnosti nálezú ústavného súdu. V tomto období došlo k nariadeniu pojednávani (8. novembra 2010 a 13. apríla 2011), ako aj k rozhodovaniu okresného súdu o viacerých procesných otázkach (zastavenie konania v časti jeho dovtedajšieho predmetu, zastavenie konania proti niektorým z odporcov, zmena žalobného petitu). Sťažovateľ namieta, že okresný súd bol od 8. augusta 2011 nečinný, a preto doručil okresnému súdu 5. marca 2012 „*Žiadosť o konanie vo veci...*“. Okresný súd 4. mája 2012 nariadil pojednávanie vo veci na 27. jún 2012.

Podaním doručeným okresnému súdu 19. júla 2012 sťažovateľ navrhol vstup ďalších účastníkov na strane odporcu do konania. Okresný súd uznesením č. k. 10 C 51/99-603 z 18. októbra 2012 tento návrh sťažovateľa zamietol argumentujúc neefektívnosťou navrhovaného postupu vo väzbe na viac ako 17 rokov trvajúce konanie vo veci samej. Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ 6. novembra 2012 odvolanie. Vec napadla na krajský súd 22. novembra 2012 a bola jej pridelená sp. zn. 4 Co 546/2012.

Podľa sťažovateľa krajský súd od 22. novembra 2012 „*vo veci neurobil žiadny procesný úkon, čím bol spôsobený prieťah 17 mesiacov, čo je dôvod na podanie tejto opakovanej sťažnosti...*“. Súčasne argumentuje stavom právnej neistoty, ktorý trvá už 19 rokov.

Sťažovateľ podal 31. marca 2014 sťažnosť na postup krajského súdu podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). Predseda krajského súdu oznámením z 23. apríla 2014 predĺžil lehotu na vybavenie tejto sťažnosti do 30. mája 2014. V odpovedi na sťažnosť z 22. mája 2014 konštatoval jej dôvodnosť na základe príčin majúcich objektívnu povahu (množstvo vecí pridelených do senátu „4 Co“). Súčasne však predseda

krajského súdu sťažovateľa upovedomil, že vo veci jeho odvolania krajský súd rozhodol 27. marca 2014, „pričom na Okresný súd Bratislava I bude predmetné rozhodnutie spolu so súdnym spisom expedované v najbližších dňoch“.

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie vo veci samej nálezom takto rozhodol:

„I. Okresný súd Bratislava I., opakovane (od 18.10.2012, do 22.11.2012) porušil právo sťažovateľa na prejednanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom pod sp. zn. 10C 51/1999.

II. Krajský súd v Bratislave v konaní sp. zn. 4 Co 546/2012 (od 22.11.2012 do súčasnosti) porušil a porušuje právo sťažovateľa na prejednanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

III. Krajskému súdu v Bratislave a Okresnému súdu Bratislava I., prikazuje vo veci konať bez prietahov.

IV. [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 120 000 €, ktorú čiastku sú povinní Okresný súd Bratislava I. a Krajský súd Bratislava zaplatiť spoločne a nerozdielne na účet advokáta JUDr. Jozefa Holiča, č. ú.: [REDAKOVANÉ] vedený v [REDAKOVANÉ], do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu Ústavného súdu SR.

V. [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 455,03 €. a to všetko, Okresný súd Bratislava I. a Krajský súd Bratislava, sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet advokáta JUDr. Jozefa Holiča, č. ú.: [REDAKOVANÉ] vedený v [REDAKOVANÉ], do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu Ústavného súdu SR.“

Sťažovateľ doručil 26. júna 2015 ústavnému súdu podanie, v ktorom doplnil informácie o vybavení jeho sťažnosti na postup súdu adresovanej 31. marca 2014 predsedovi krajského súdu. Súčasne uviedol, že jeho vec pred okresným súdom stále nie je

„právoplatne skončená čo má ten dôsledok, že sťažovateľ trpel a stále trpí pocitom právnej neistoty v spravodlivý súdny proces“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V sťažnosti je petit oddelený od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania a môže rozhodnúť len o tom,

čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy). V tomto ohľade sťažovateľ (kvalifikovane zastúpený advokátom) namieta prieťahy v konaní pred okresným súdom vedenom pod sp. zn. 10 C 51/99 „od 18.10.2010, do 22.11.2012“. Ústavný súd preto ustálil za predmet svojho predbežného prerokovania postup okresného súdu v označenom konaní iba v období po právoplatnosti nálezú ústavného súdu č. k. II. ÚS 328/2010-37 z 30. septembra 2010, tak ako to je uvedené v záhlaví tohto uznesenia.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd zároveň osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. I. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

1. Pokiaľ ide o časť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie označených práv postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 10 C 51/99 v období po právoplatnosti nálezú ústavného súdu vo veci sp. zn. II. ÚS 328/2010, ústavný súd uvádza, že podľa jeho stabilizovanej judikatúry (napr. I. ÚS 34/99, II. ÚS 32/00, III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, IV. ÚS 37/02, III. ÚS 109/03) sa ochrana základnému právu vrátane základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci ešte trvalo. Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§

25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Vychádza pritom z toho, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (rovnako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 142/03, I. ÚS 145/03).

Napriek skutočnosti, že v čase podania sťažnosti ústavnému súdu konanie v určovacej veci sťažovateľa nebolo právoplatne ukončené, keďže po rozhodnutí okresného súdu o procesnej otázke (zamietnutie návrhu sťažovateľa na pristúpenie ďalších účastníkov konania na strane odporcu) bolo v štádiu konania o odvolaní sťažovateľa, je nepochybné, že k namietanému porušovaniu sťažovateľom označených práv postupom okresného súdu nemohlo dochádzať.

Podľa odpovede predsedu krajského súdu na sťažovateľovu sťažnosť na postup súdu podanú podľa zákona o súdech síce krajský súd o odvolaní sťažovateľa rozhodol 27. marca 2014 (teda pred podaním sťažnosti ústavnému súdu), zároveň však z tejto odpovede z 22. mája 2014 (teda už po doručení sťažnosti ústavnému súdu) vyplýva, že odvolacie rozhodnutie krajského súdu ešte nebolo okresnému súdu expedované, a teda súdny spis nebol predložený okresnému súdu. Vec v deň podania sťažnosti ústavnému súdu v dôsledku prebiehajúceho odvolacieho konania nebola v dispozícii okresného súdu, ale v dôsledku podaného odvolania stále v dispozícii odvolacieho súdu, a preto v danom čase okresný súd nemohol žiadnym relevantným konaním ovplyvňovať priebeh konania, resp. spôsobovať zbytočné prieťahy v ňom (napr. IV. ÚS 188/03, II. ÚS 1/05, IV. ÚS 288/05).

V súvislosti s uvedeným ústavný súd opakovane judikoval, že jedným zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcej zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza

zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 138/04, III. ÚS 317/05).

Okresný súd v čase doručenia sťažnosti sťažovateľa ústavnému súdu, t. j. 12. mája 2014, nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvňovať priebeh konania, prípadne prieťahy v ňom. Tento stav vedie ústavný súd so zreteľom na podstatu a účel základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (rovnako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) k záveru, že sťažnosť v časti namietajúcej postup okresného súdu v konaní sp. zn. 10 C 51/99 v období po právoplatnosti nálezú ústavného súdu vo veci sp. zn. II. ÚS 328/2010 je zjavne neopodstatnená a podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde je potrebné ju odmietnuť už pri predbežnom prerokovaní.

2. Aj pri predbežnom prerokovaní sťažnosti v časti namietajúcej porušenie označených práv sťažovateľa postupom krajského súdu v konaní sp. zn. 4 Co 546/2012 dospel ústavný súd k záveru o jej zjavnej neopodstatnenosti.

Nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). Ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 35/01, III. ÚS 103/05). V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhoviel (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že dĺžka napadnutého konania (17 mesiacov) sama osebe nemá takú ústavne relevantnú intenzitu, aby bolo možné po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie konštatovať porušenie označených práv sťažovateľa (obdobne vo vzťahu k odvolaciemu konaniu napr. I. ÚS 96/2011, III. ÚS 541/2011), preto jeho sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Pri rozhodovaní ústavný súd vychádzal aj z charakteru odvolacieho konania, kde úlohou odvolacieho súdu je preskúmanie postupu a rozhodnutia prvostupňového súdu, pričom z hľadiska početnosti úkonov viditeľných z pohľadu sťažovateľa, napr. pojednávanií, je potrebné mať na zreteli fakultatívnosť nariadenia pojednávania odvolacím súdom na prejednanie odvolania (§ 214 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov). Skutočnosť, že v posudzovanej veci nedošlo k úkonom viditeľným z pohľadu sťažovateľa, ešte sama osebe neznamenaá, že odvolací súd bol vo veci úplne nečinný. Povaha odvolacieho konania spočíva v posudzovaní relevantnosti námietok uvedených sťažovateľom v odvolaní (III. ÚS 218/2012). K takémuto záveru ústavný súd dospel aj s prihliadnutím na rozhodovacuú prax a judikatúru ESĽP v obdobných veciach, podľa ktorej dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dva až tri roky v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

3. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

4. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že toto rozhodnutie nebráni sťažovateľovi obrátiť sa opätovne so sťažnosťou na ústavný súd, ak by v budúcnosti v napadnutom konaní na okresnom súde, eventuálne na krajskom súde, dochádzalo k zbytočným prieťahom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. augusta 2015